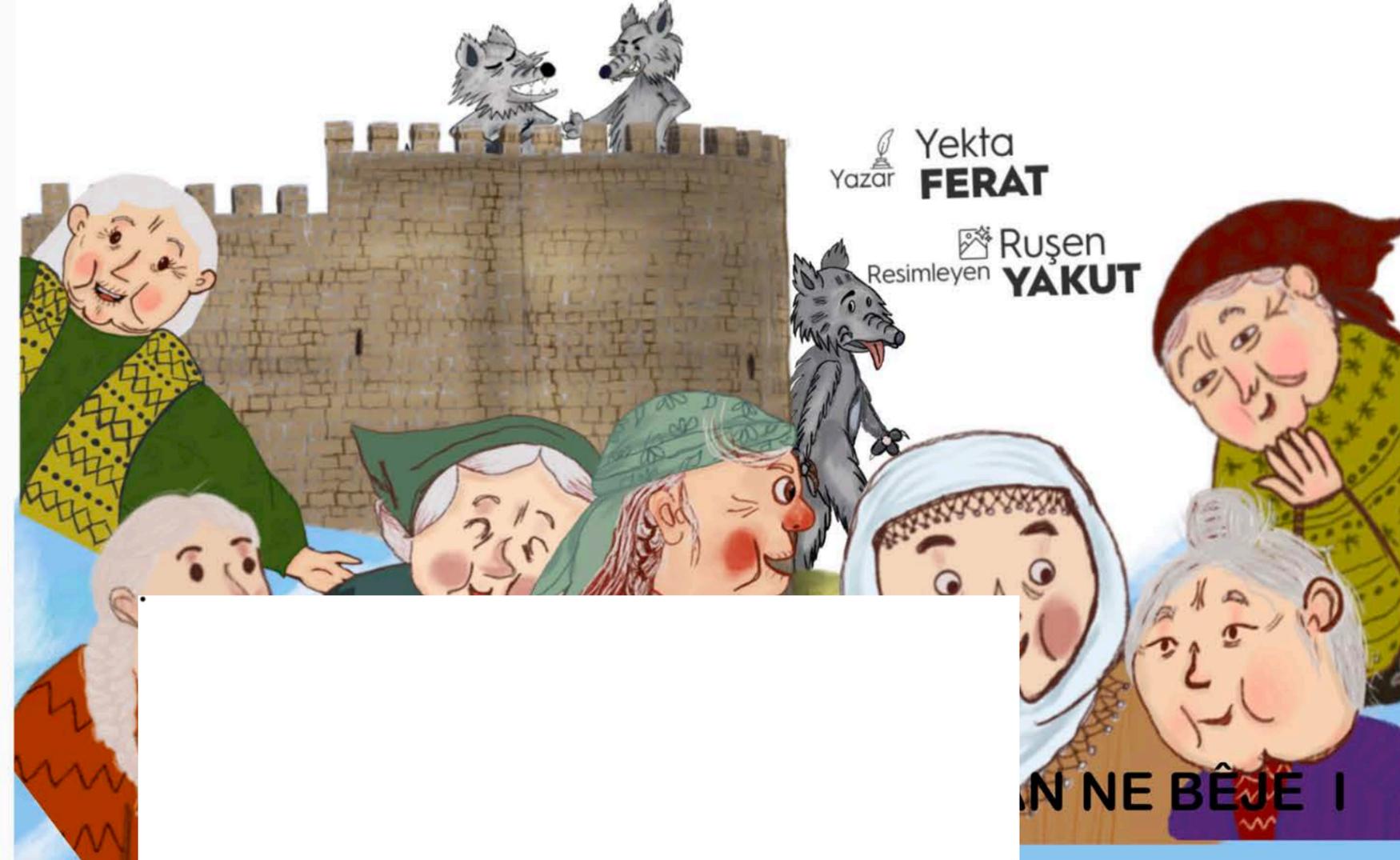

BIRCA KEÇİKAN

Bu kitap, kaybolmasın diye kulağa fısıldanmış bir masaldır. Bir halkın belleğine, çocukluğuna, sokağına, diline ve kapısına dokunan ellerin hikayesidir. Bir zamanlar herkesin içinden geçtiği bir mekânın, bir halkın hafızasından nasıl çekilip alındığını ama aynı zamanda o hafızanın nasıl direndiğini, nasıl kök saldıığını bir masalın büyüsünde ama gerçeğin sertliğinde anlatıyor.

Bu masal, sadece yedi kız kardeşin değil kayıplarının ardından susmayanların, anlatmayı seçenlerin hikâyesi. Çünkü hatırlamak, hatırlananı anlatmak unutmaya karşı direnmektir. Çünkü bazen bir masal, kırık bir pencereden sızan ışıktır.

"Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir"

SATILMAZ

BİNA KEÇİ KAN

Yazar:
Yekta Ferat

Resimleyen:
Ruşen Yakut

Çeviren:
Eylem Kaya

Proje Sorumluları:
Çiğdem Ertak, Eylem Kaya, Gurbet Gözde Engin,
Mazlum İlter, Ruşen Yakut

Proje Adı:
Ji Min Re Çirokean Ne Beje (Bana masal anlatma)

adalet iyileştirir

HAKKAT ADALET HAFIZA MERKEZİ
HAFIZA MERKEZİ

 Avrupa Birliği tarafından
ortak finanse edilmektedir

Bu kitap Hafıza Merkezi'nin Avrupa Birliği tarafından eş finanse edilen Adalet İyileştirir projesi kapsamında ve desteğiyle hazırlanmıştır. 2000-2015 yılları arasında Türkiye'nin güneydoğusunda çocuklara ve gençlere karşı işlenen yaşam hakkı ihallerine odaklanan Adalet İyileştirir projesi, veri toplama, hukuki müdahaleler, savunuculuk ve mağdurlara destek yoluyla, insan hakları ihalleri bakımından cezazsızlık mücadeleyi onarıcı adalet yaklaşımı ile bağdaştırın bütüncül bir yaklaşım geliştirmeyi amaçlar. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla projenin yasal sahibine aittir ve Hafıza Merkezi ile Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

 Yekta
FERAT

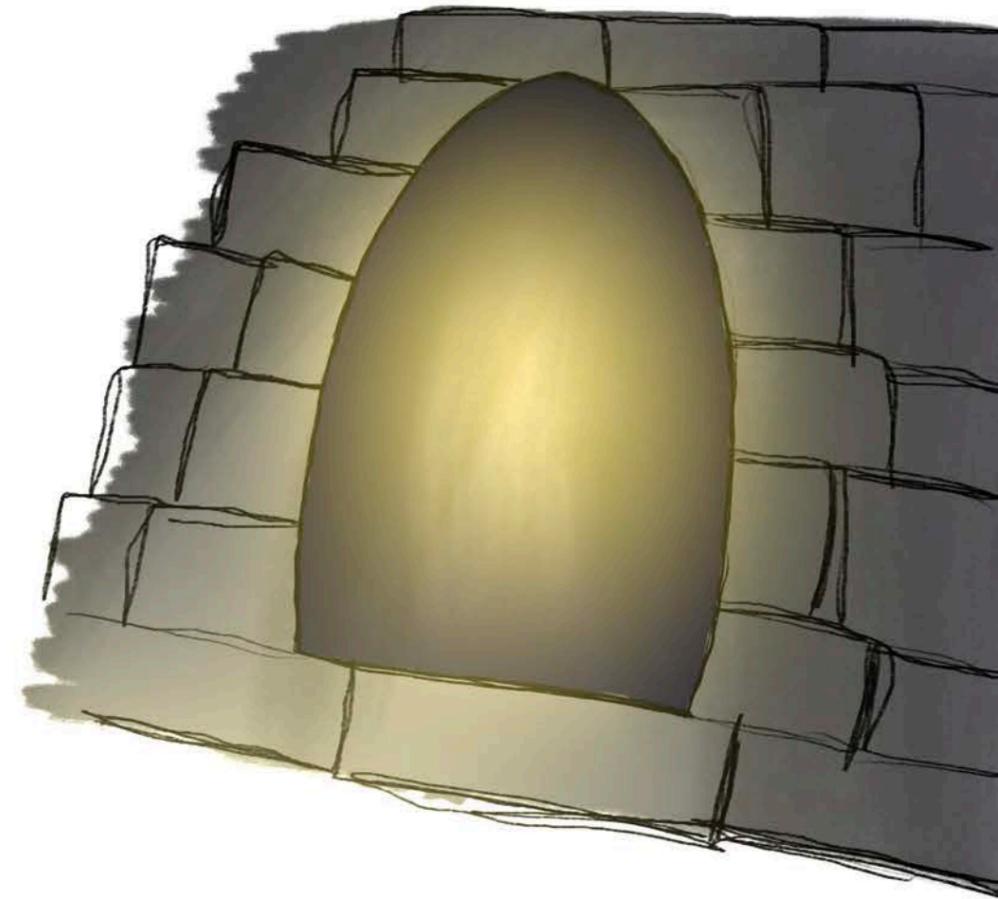
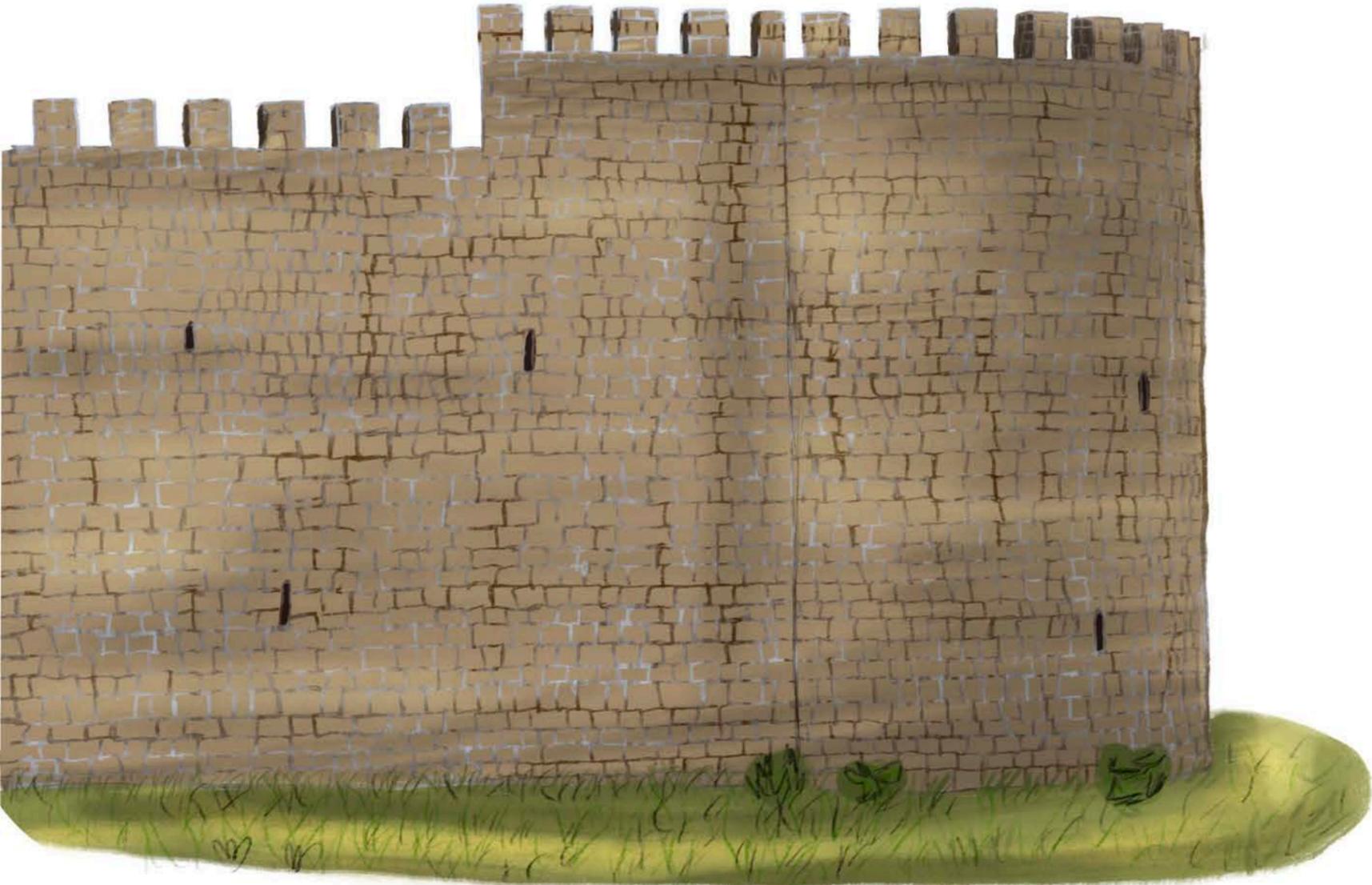
 Resimleyen
YAKUT

Bir varmış, bir yokmuş...

Bir bahar sabahı, güneş henüz gökyüzünde yeni yeni doğarken, şehrin dar ve uzun sokakları sessizliğe bürünmüş. Yaşlı bir kadın, elindeki bastonuyla yavaş yavaş yürürken az gitmiş, uz gitmiş; sonunda sokağın başına varmış. Bastonunu göğsüne dayayıp biraz dinlendikten sonra, derin bir nefes alarak tekrar yola koyulmuş. Başını kaldırıp gökyüzüne baktığında, gökyüzünün de sokaklar gibi bomboş olduğunu görmüş. Yalnızca sabahın loş ışığında görünen yedi sönük yıldız asılıymış mavi boşlukta. Yıldızlara bakarken, Ay'ın bir bulutun arkasına saklandığını gören yaşlı kadın tekrar yola koyulmuş.

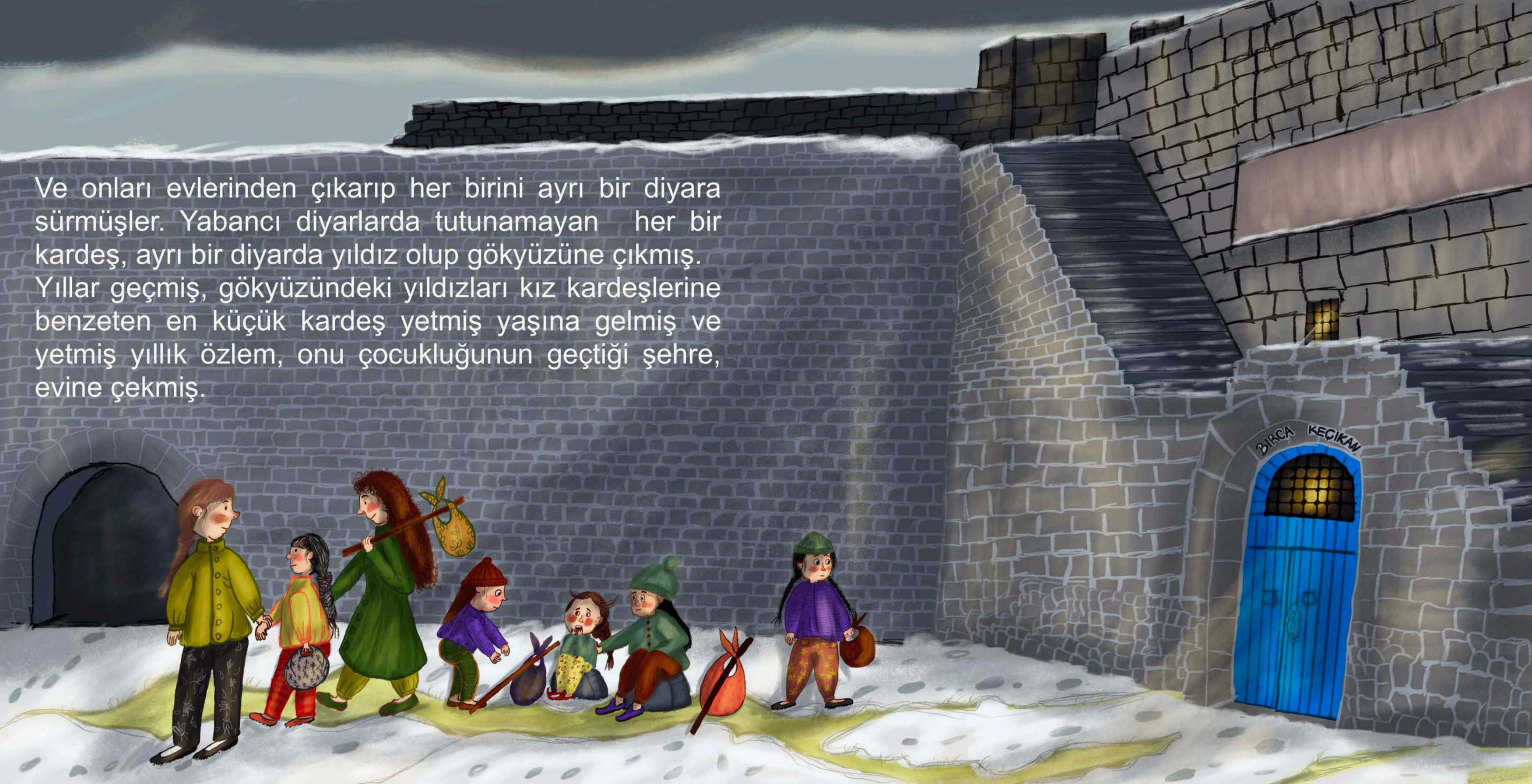
Az gitmiş, uz gitmiş; kocaman ve eski bir evin önünde durmuş. Elleri rüzgârda yaprak gibi titriyor, kalbi bir davul gibi atıyormuş. Önünde durduğu bu eski ve kocaman ev, içinde doğduğu ve yedi yaşına kadar diğer kız kardeşleriyle birlikte büyüdüğü evmiş. Üç tane penceresi olan bu kocaman evde, günde üç kere yönlerini güneşe döner, her öğün bir pencereden içeri sızan ışıkla Güneş'i selamlarlarmış.

Günlerden bir gün, karın dizlere kadar geldiği soğuk ve rüzgârlı bir kış gecesinde, şehre kurtlar inmiş. Kurtlar, yedi kardeşin evinin kapısını çalıp:

— Kızlar, herkes biliyor ki burası sizin eviniz değil. Bu ev keçilerin evi ve siz burayı işgal ettiniz. Biz sizi buradan çıkarıp her birinizi yedi ayrı uzak diyara göndereceğiz, demişler.

Ve onları evlerinden çıkarıp her birini ayrı bir diyara sürmüşler. Yabancı diyarlarda tutunamayan her bir kardeş, ayrı bir diyarda yıldız olup gökyüzüne çıkmış. Yıllar geçmiş, gökyüzündeki yıldızları kız kardeşlerine benzeten en küçük kardeş yetmiş yaşına gelmiş ve yetmiş yıllık özlem, onu çocukluğunun geçtiği şehre, evine çekmiş.

Yaşlı kadın, titreyen elleriyle evin demir kapısını itmiş ama kapı kilitliymiş. O kapı, çocukluğundaki tahta kapı değilmiş. Tıpkı sokakların eski sokaklar, şehir sakinlerinin eski sakinler olmadığı gibi... Kadın bastonunu eline alıp üç kere vurmuş demir kapıya; tak, tak, tak...

Bu ses, evin içindeki kurtların uykusunu bölmüş. Kurtlar, başucundaki keçi postlarına sarılıp birbirlerine korkulu gözlerle bakmışlar. İçlerinden en yaşlısı, kapıya doğru yürümüş:

— Kim o? diye sormuş kurt diliyle.

— Benim, ben bu evin sahibiyim, demiş kadın ve eklemiş:

— Çocukluğum burada geçti, bütün hatıralarım burada kaldı.

Onları alıp gideceğim.

Keçi postu giyen kurt, kadını tanımış. O kış günü kızları evlerinden çıkaran kurtlardan biri olan yaşlı kurt, meseleyi anladıktan sonra gözleri parlayarak:

— Burası keçilerin evi, yalnızca keçiler gelebilir buraya. Sen keçi misin ki? demiş.

Bütün kurtlar kahkaha atıp yaşlı kadınla dalga geçmişler:

— Bize boynuzlarını gösterebilirseniz.

— Keçi Hanım, nerede sakallarınız?

— Saçlarınız beyazlamış, yalan söylemeye utanmıyor musunuz?

Kadın, sadece hatıralarını almak için geldiğini tekrar edince kurtlar, kadının vazgeçmeyeceğini anlayıp onu başlarından savmak için bir oyun planlamışlar.

Yaşlı kurt kapıya yaklaşmış:

— Senin tüm hatıraların burada ve biz onları sandıklarda sakladık.

Demiş ve diğer kurtlara dönerek dilini çıkarıp kadınla dalga geçmeye devam etmiş. Yaşlı kurt:

— Biz sana kapıyı açıp hatıralarını vereceğiz ama bir şartımız var: Gidip bize yaprak getireceksin. Çok açız, hâlâ bir şey yiyemedik.

Kurtlara yaprak getirmeden kapının açılmayacağını anlayan kadın, çaresizce yaprak aramak için Hevsel Bahçeleri'ne doğru yürümüştü. Kadın evden uzaklaşır uzaklaşmaz kurtlar, üzerlerindeki keçi postunu atıp bir önceki gün Hevsel'de avladıkları ceylanı yemeye başlamışlar. Hevsel'in içinde dolanıp duran kadın ne bir yeşil ağaç bulabilmiş ne de bir yaprak.

— Ben çocukken buralar yemyeşildi, diye geçirmiş içinden. Az gitmiş, uz gitmiş; sonunda şehirden epey uzakta solgun bir ağaca rastlamış.

Ağaca dönüp:

— Hey küçük ağaç, güzel ağaç, canım ağaç. Bana birkaç yaprak vermez misin ki onları keçilere götüreyim de bana hatıralarımı versinler, demiş.

Susuzluktan can çekişen ağaç, başını zar zor kaldırıp yaşlı kadına bakarak:

— Güzelliğim mi kaldı benim? Buradaki diğer ağaçlar gibi susuzluktan kurudum. Yapraklarım sana kurban olsun ama hatıralarının hatırına bana bir avuç su getir de sararmış yapraklarım yeniden yeşillensin ki ben de sana yaprak verebileyim, demiş.

Kadın ağaca bakmış, gerçekten de ha dökülmüş ha dökülecek sararmış iki yaprağı kalmış.

Yaşlı kadın yine yola düşüp bu sefer de bir dere aramaya başlamış. Çocukluğunda nehirlerin şırl şırl aktığı yerlerde şimdi yalnızca kurumuş nehir yatakları varmış. Az gitmiş, uz gitmiş; sonunda suyu azalmış bir nehir bulmuş. Kadın, bu sefer de nehre yalvarmış:

— Ey güzel nehir, bana bir avuç su ver de dut ağacına götüreyim. Ağaç bana biraz yaprak versin ki onları keçilere götüreyim. Keçiler de bana hatıralarımı versinler.

Nehir, kederle:

— Görmez misin ki benim suyum çok azaldı. Kendime hayrım yokken, ben sana ve dut ağacına nasıl yardım edeyim? demiş. Yaşlı kadın ağlamaklı, hayal kırıklığıyla tam geri dönecekken nehir tekrar seslenmiş ona:

— Kurtlar şehre indiğinden beri ne ağaç kaldı ne su ne de insan. Eskiden gençler yanıma gelir, şarkılar söyler, dans eder, halaya dururlardı. Eğer bir gün yine o gençler yamacımda eğlenip şarkılar söylerlerse, o zaman ben yine coşar, taşarım.

Şehirde kimsecikler yokmuş. Kadın bir taşın üzerine oturup başını bastonuna dayayarak umutsuzca uzaklara dalmış. Tam o anda, gökyüzünde gittikçe birbirine yaklaşan yedi yıldız, birden birleşip kocaman, pasparlak tek bir yıldız oluvermiş. Yaşlı kadın hayretler içinde ve heyecanla yıldızı izlemiş. Bir süre kendi etrafında dönen kocaman yıldız, karşı dağın başındaki bir mağaraya düşmüş.

Kadın mağaraya doğru yürümeye koyulacakken bir de bakmış ki yüzlerce insan, mağaradan zılgıtlarla, şarkılarla, halaylarla nehre doğru inmeye başlamışlar. İnsanlar nehre yaklaştıkça, neredeyse suyu kalmayan nehir tekrar gürül gürül akmaya başlamış. Nehrin berrak suyuyla sulanan ağaçlar yeniden yeşermeye, yavru ceylanlar ve tavşanlar birbirini kovalamaya, kuşlar ötmeye başlamış.

Kadınların zılgıtlarını, kuşların mutlu ötüşünü duyan kurtlar, korkuya kapılıp keçi postlarını atmış, şehri terk etmişler. Kadın, başından geçenleri ve evlerinden çıkan kurtların neyin nesi olduğunu halâ anlayamamış. Kalabalığın arasında kız kardeşlerini fark edince, birbirlerine hasretle sarıldıktan sonra en büyük kardeş ona olanları anlatmaya başlamış:

— Biz de senin gibi yıllar sonra, hatıralarımızı almak için çocukluğumuzun geçtiği eve geldik. Ama keçiler senden istediklerini bizden de istediler. Sonra biz onların keçi değil, kurt olduğunu fark ettik. Keçi postu giyen kurtlar olduğunu... Bizi o soğuk kış günü evimizden çıkarırlar da keçi postu giymiş kurtlarmış. Sora sora mağaradaki insanlara ulaşınca, onlar anlattı bize hakikati. Biz de yerimizi, yurdumuzu kurtlardan temizleyeceğimiz günü beklemeye başladık. Ve işte o gün, bugün...

Yedi kız kardeş birbirine sarılıp zılgıtlarla, şarkılarla, halaylarla evlerine doğru gitmişler. Diğerleriyle beraber evlerini yıkamış, temizlemiş, eskisi gibi süslemişler. Karanlık yavaş yavaş dağılmış, artık güneş doğmak üzereymiş. Güneş ışığı masmavi gökyüzünü kırmızı bir renkle süslemiş. Hep beraber, yeni doğan gün ışığının sızdığı pencereye doğru bakmışlar. Yüzleri gökyüzüne dönük, gözleri kapalı, Güneş'i selamlamışlar.

